

ÅRSRAPPORT 2019

Indhold:

Indledning	side	3
Hovedtal	side	3
Ledelsesberetning	side	4
Tilsynsdiamant	side	11
Ledelsespåtegning	side	12
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	side	13
Resultatopgørelse	side	18
Totalindkomstopgørelse	side	18
Foreslået resultatfordeling	side	18
Balance pr. 31. december	side	19
Egenkapitalopgørelse	side	20
Kapitaldækningsopgørelse	side	20
Noteoversigt	side	21
Noter	side	22
5 års nøgletal	side	40
5 års hovedtal	side	40
Medarbejdere	side	42
Repræsentantskab og revision	side	43

Kære andelshavere og kunder i FASTER Andelskasse og Andelskassen Oikos

2019 blev igen et fornuftigt år, hvor vi for 8. år i træk kunne præstere et tilfredsstillende resultat under hensyntagen til FASTER Andelskasses følgende væsentlige poster i regnskabet: 100-års fødselsdag, samt store sammenlægningsomkostninger til revisor og advokat og ikke mindst væsentlige udgifter til opgradering af alarmanlæg, samt tab i forbindelse med bankrøberiet den 3. januar 2019.

Vi havde et spændende og travlt år 2019. Den 20. december sluttede året med gennemførelse af en sammenlægning med Andelskassen Oikos.

FASTER Andelskasse er fortsættende pengeinstitut, mens Andelskassen Oikos fortsætter som binavn.

På udlånssiden og med fortsat baggrund i den skærpede konkurrence nåede vi ikke den samlede budgetterede udlånstigning, hvilket er mindre tilfredsstillende. Vi er dog sikre på at sammenlægningen samt forøget aktivitet sidst i 2019 vil betyde vækst i udlånet i 2020.

Der har igen i 2019 været stigninger i indlån samt en stor interesse for vores puljeprodukter.

Driftsresultatet for 2019 blev efter skat på 727 t.kr. Det betyder, at vi fortsat er solide, og at vores kapitalprocent pr. 31.12.2019 udgør 20,0 %. Dermed står vi fremover godt i forhold til blandt andet de gældende NEP krav.

Regnskabsåret 2019 forløb godt på trods af den mindre udlånsvækst end forventet. Vi kan igen som lokal og ansvarsbevidst andelskasse glæde os over en stor interesse fra flere nye kundeemner. Vi er yderst bevidste om ikke at gå på kompromis med vores principper for kreditvurdering og solide forretningskoncept.

Fejringen af FASTERs 100-års fødselsdag i 2019 med mange gode familieaktiviteter gav os positive tilbagemeldinger, og i 2019 fortsatte arbejdet med at vise lokal, social forståelse og nærvær – både overfor kunder og foreninger. Vi formåede at fastholde vores konkurrencedygtige priser på lån og kreditter.

2019 blev, modsat 2018, et godt aktieår for de fleste, og afkastene på puljeprodukterne kom vores kunder til gode. Disse produkter er rigtig gode for vores kunder, ikke mindst fordi vi har muligheden for langsigtet optimering af pensionsafkastet. Vi fastholder desuden – via vores fine udvalg af kundeprodukter – gode rådgivningsmuligheder og dermed mulighed for øget kontakt mellem kunder og rådgivere i FASTER Andelskasse og Andelskassen Oikos.

FASTER Andelskasse og Andelskassen Oikos oplever stor opbakning fra vores kunder i forhold til vores fælles fortsatte selvstændighed, hvilket betyder meget for medarbejdere, direktion, bestyrelse og repræsentantskab. Det medvirker helt klart til, at alle altid yder deres bedste til gavn for kunder og andelshavere - og dermed Andelskassen.

Vi vil derfor slutte af med at takke vore kunder, andelshavere og medarbejdere for den store opbakning, der vises FASTER Andelskasse og Andelskassen Oikos.

Poul Fomsgård Jensen
Formand

Jan Kirkensgaard
Direktør

5 års hovedtal

Hovedtal i 1.000 kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Netto rente- og gebyrindtægter	16.355	15.261	14.538	14.346	13.602
Kursreguleringer	3.127	660	704	-303	-1.103
Udgifter til personale og administration	17.292	13.323	12.606	11.792	10.715
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende m.v.	998	267	762	452	-407
Årets resultat	727	2.083	1.350	1.143	1.664
* Basisindtjening	-834	2.071	2.009	2.595	2.361
Egenkapital	66.038	56.659	55.062	53.712	52.175
Indlån inkl. pulje	429.731	296.032	263.769	248.387	216.009
Udlån	225.034	152.029	151.724	141.441	134.602
Balancesum	511.399	363.422	325.520	308.876	274.033

* Netto rente- og gebyrindtægter
+ andre driftsindtægter
- udgifter til personale og administration
- andre driftsudgifter

Ledelsesberetning 2019

Udviklingen fortsætter positivt i Faster Andelskasse i 2019

2019 var et begivenhedsrigt år for Faster Andelskasse, og der var rigtig mange ting at glæde sig over bl.a.:

- 100 års fødselsdag med mange spændende kundedrevne arrangementer i forbindelse med fejring af fødselsdagen i løbet af året
- i slutningen af året sammenlægningen med Andelskassen Oikos den 20. december 2019

Desværre var der også et stort skår i glæden, nemlig bankrøveriet den 3. januar 2019, som var en forfærdelig oplevelse for hele personalet. I dag er vi dog kommet godt videre ved fælles hjælp.

Når der ses bort fra bankrøveriet, blev året et spændende og begivenhedsrigt år, hvor vi ved en stor fælles indsats igen skabte vækst i indlånet, men desværre ikke helt fik den ønskede stigning i udlånet.

Sammenlægningen mellem Faster Andelskasse og Andelskassen Oikos

Faster Andelskasse og Andelskassen Oikos blev sammenlagt den 20. december 2019 med Faster Andelskasse som den fortsættende andelskasse.

Sammenlægningen er sket som en skattefri sammenlægning. Regnskabsmæssigt anvendes den såkaldte overtagelsesmetode, der har medført at resultatet i Andelskassen Oikos op til den 20. december 2019 er ført direkte over egenkapitalen i Faster Andelskasse. Dette fremgår af Egenkapitalopgørelsen.

Aktiver og forpligtelser fra Andelskassen Oikos er også overtaget og tillagt Faster Andelskasses balance.

Ledelsens samlede konklusion på 2019 er, at grundlaget fortsat er til stede for at fastholde vores selvstændighed med den baggrund, som andelstanken og fællesskabets styrke giver, og at sammenlægningen med Oikos forventes at vise sig positivt for andelshavere, kunder og samarbejdspartnere i de kommende år.

Det er fortsat tydeligt at værdien af at klare sig selv og samtidig holde fast i andelstanken er forenelig med at have en økonomisk solid, driftig og moderne drevet virksomhed med stor lokal opbakning.

I 2019 kunne vi med glæde igen konstatere at flere af vores erhvervskunder, herunder land-

mændene, overordnet er sunde og veldrevne erhvervsvirksomheder.

Landbruget har i 2019 haft det meget forskelligt i forhold til afregningspriser. Svine- og mælkeproduktion har haft fornuftige afregningspriser, hvorimod mink har haft dårlige afregningspriser igen i 2019.

Vi har en stor eksponering mod landbrug, men vores portefølje er kendetegnet ved mindre produktionslandbrug og en del såkaldte hobbylandbrug, hvor indehaver reelt lever af sin lønindkomst. Vi har det seneste par år oplevet forbedrede tal i forhold til vores produktionslandbrug, og at vores øvrige mindre landbrug, hvor indehaver er lønmodtagere, er meget solide.

Vores erhvervskunder medvirker positivt til udviklingen lokalt – uanset om det er landbrugskunder eller andre erhverv – og det giver håb for deres fremtid. I 2019 skiftede flere mindre lokale virksomheder pengeinstitut og blev kunder i Faster Andelskasse. Deres skifte var drevet af ønsket om at være en del af Faster Andelskasse, en lokal stærk Andelskasse, hvor der er fokus på nærhed, tilgængelighed, indsigt og reelt samarbejde.

Landbrugets forhold betyder en vis risiko både på branchebasis og såvel i forhold til enkeltkunder. Faster Andelskasse er bevidst om disse udfordringer og risici, og styrer virksomheden ud fra dette.

Vores privatkunder har en rigtig god økonomi i 2019, hvilket vi er meget positive overfor.

Faster Andelskasses resultater er sket ved vedholdenhed, samt en meget kvalificeret og personlig kundebetjening.

Vi har fortsat en simpel og overskuelig forretningsmodel, hvor vi løser daglige og almindelige behov indenfor finansielle ydelser, alt imens specielle ydelser løses via vores dygtige samarbejdspartnere indenfor eksempelvis investerings-, pensions- og forsikringsprodukter. Det gør os til et fuldservice pengeinstitut.

Faster Andelskasse leverer fortsat holdbare og gennemskuelige kundeløsninger. Vores løsninger giver både kunden og os et godt overblik over kundens økonomi. Vi sikrer at kunderne dermed også har kendskab til sin rådgiver og andelskassen - herunder holdninger og værdier.

Vi kender hovedparten af kunderne rigtigt godt og dermed deres økonomi og muligheder. Det giver os et godt grundlag for at sætte os ind i kundernes situation og dermed formidle den bedste rådgivning. Vi leverer altid personlig service og tager den tid, som er nødvendig, for at servicere vores kunder bedst muligt.

Faster Andelskasse har konstant fokus på en tilstrækkelig kreditkvalitet, hvilket underbygges af, at ingen kunder har restancer overfor vores samarbejdende realkreditinstitutter, DLR og Totalkredit. Ligeledes har vores nedskrivninger de senere år ikke haft store udsving. Det er vores opfattelse at nedskrivningsprocenten, med baggrund i vores solide kunder, er på et korrekt niveau.

Til yderligere underbygning af vores kunders solide kvalitet kan det oplyses, at vi ingen nye kunder har med behov for tiltag for at understøtte et kriseengagement.

Faster Andelskasse giver ikke provision til medarbejderne ved salg eller henvisning af egne eller samarbejdspartneres produkter.

I 2019 kunne Faster Andelskasse igen fastholde sine traditionelle dyder som høj troværdighed og indlevelse. Vores rådgivning handler om gode og ordentlige relationer samt gensidig tillid.

Faster i 2019

Som tidligere nævnt var 2019 præget af vores 100-års fødselsdag, og der skal lyde en stor tak til både de mange foreninger, og ikke mindst til folkene bag disse foreninger, samt gæsterne ved de mange fødselsdagsarrangementer. Alle medvirkede til at de blev så gode og velbesøgte, som det var tilfældet.

Den anden store positive begivenhed var sammenlægningen med Andelskassen Oikos. Det var en proces som blev afsluttet positivt med, at sammenlægningen blev en realitet fra den 20. december 2019. Både bestyrelse, direktion og medarbejdere er sikre på, at det bliver til gavn for alle kunder og andelshavere.

Bankrøveriet fik desværre også følger på det økonomiske plan, idet vi var nødt til at forbedre sikkerheden væsentligt og dermed pådrog vi os omkostninger, som ikke var forudsete i vores budgettering.

Vi har, til orientering, valgt at indsætte en lille oversigt over de omkostninger i 2019, der må

betragtes som engangsbeløb, og som vi derfor ikke forventer igen i de kommende år:

Driftspåvirkning 2019	1.000 kr.
100 års jubilæum, udgifter t/forskellige arrangementer	604
Diverse udgifter forbundet med røveriet 3. januar 2019	135
Nyt website – www.faster.dk	98
Sammenlægning Faster/Oikos:	
advokat og revisor	1.762
udkonvertering af Oikos fra SDC	375
I alt særlige omkostninger til bl.a. rådgivere i 2019	2.974

Faster Andelskasse låner penge ud til gode lokale projekter – både til private og erhverv. Faster Andelskasse går ikke på kompromis med en ansvarlig kreditpolitik.

I 2019 støttede vi mange spændende projekter. Det største projekt var vores gode samarbejdsaftale med Rækker Mølle Hallen, hvor en ny hal er under opførsel.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Vores kunders økonomi vil selvfølgelig afspejles ved os, og året 2019 bød igen på spændende udfordringer for Faster Andelskasse. Vores indlånsoverskud og forrentningen af dette i et lavrentemarked, er en udfordring, når man har den forsigtige tilgang, som vi har, i forhold til investering af vores likviditet.

Faster Andelskasses privatkunder og erhvervs-kunder har det overordnet set økonomisk godt. Det samlede udlån steg i 2019 med 48 %, hvilket primært skyldes sammenlægningen og at Andelskassens Oikos´ udlån er sammenlagt med Faster Andelskasses. Den reelle udlånsvækst for Faster alene var på 5,0 % mod 7,3 % i 2018. Utilfredsstillende, fordi det var mindre end budgetteret, men måske forståeligt i en tid, hvor flere pengeinstitutter har faldende udlån, og hvor der skal kigges godt på kundeforholdene, inden der kan siges ja til skift af pengeinstitut. Ligeledes oplever vi, at konkurrencen betyder faldende renter på udlån.

Udviklingen i nedskrivninger på udlån i 2019 er negativ, og dermed lidt højere i forhold til 2018. I 2019 betød det en nedskrivning på 998 t.kr. Heraf udgør stadiet 1 nedskrivninger i forbindelse med sammenlægningen 300 t.kr. I 2018 havde Faster alene en netto nedskrivning på 267 t.kr.

Igen i 2019 havde Faster en fin kundetilgang af kreditværdige kunder med tillid til vores forrentningskoncept. Faster Andelskasse fører en for-

sigtig kreditpolitik og giver fortsat ingen udlån til ejendomsspekulation, valutaspekulation og gearede investeringer.

Alle, såvel bestyrelse som personale, føler en stor forpligtigelse overfor indskyderne og låntagerne for at skabe de bedst mulige vilkår for begge parter.

Nettorenteindtægter

Nettorenteindtægter er i 2019 steget med 2,6 % til 9.666 t.kr. mod 9.422 t.kr. i 2018. Dette betragter vi som et mindre tilfredsstillende niveau. Negativ renteindtægt er i 2019 steget til 170 t.kr. fra 31 t.kr. i 2018, som medvirker til det mindre tilfredsstillende niveau.

Gebyr- og provisionsindtægter

Gebyr- og provisionsindtægter er steget med 9,3 %. Stigningen kommer primært fra lånesagsgebyrer og øget indtjening fra DLR og Totalkredit i forbindelse med låneomlægninger og stigende garantistillelser blandt andet med baggrund i den gode kundetilgang.

Udgifter

Udgifter til direktionen inkl. pensioner udgør 1.168 t.kr. og dermed en stigning på 4,2 %.

Personalelønninger, pension og social sikring er steget med 10,9 % til i alt 6.876 t.kr. Stigningen skyldes blandt andet ændring i medarbejderstaben i 2019.

De samlede udgifter til personale og administration er steget med 29,8 % til 17.292 t.kr. mod 13.323 t.kr. i 2018. Væsentligste forklaring kan aflæses i indsatte tabel med omkostninger til blandt andet 100-års fødselsdag, samt ikke mindst sammenlægningen med Andelskassen Oikos. Hertil kommer også en større stigning i vores IT-udgifter med 12,3 %. Dette skyldes til dels vores positive kundetilvækst, men også de fortsatte offentlige krav og reguleringer på de administrative områder i pengeinstitutterne, som aflejrer sig i stigende omkostninger til IT.

Kursreguleringer

Kursreguleringer udviser netto en positiv kursregulering på 3.127 t.kr. fordelt med blandt andet et tab på 946 t.kr. på obligationer og en gevinst på 3.961 t.kr. på aktier, hvor det specielt var solget af Sparinvest aktierne, som bidrog med 2.462 t.kr. Faldet på obligationerne skyldes en lidt stigende rente, samt den økonomiske usikkerhed. Udover ovennævnte gav valuta en gevinst på 112 t.kr.

Med hensyn til obligationer i øvrigt og aktier hen-

vises til nedenfor under henholdsvis "Renterisiko" og "Aktierisiko".

Nedskrivninger og hensættelser

Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier m.v. udgør netto 998 t.kr. mod 267 t.kr. i 2018. I 2019 udgør stadie 1 nedskrivninger i forbindelse med sammenlægningen 300 t.kr.

Forudsigelserne for landbrugssektoren, hvor Faster Andelskasse har en stor eksponering, og de generelle konjunkturer gør at Faster Andelskasse ultimo 2019 valgte at fastholde det ledelsesmæssige skøn på 500 t.kr.

Faster Andelskasses samlede akkumulerede nedskrivninger i procent af udlån, garantier og nedskrivninger udgør 2,8 % – svarende til 7.646 t.kr.

Årets resultat sammenholdt med den forventede udvikling

Årets resultat efter skat udviser et overskud på 727 t.kr., hvor det i 2018 var på 2.083 t.kr.

Målet for 2019 var et resultat på 500 t.kr. Dermed er resultatet faktisk tilfredsstillende. Vores basisindtjening er på -834 t.kr., men reguleres der for særlige omkostninger til bl.a. rådgivere på 2.974 t.kr., er det efter bestyrelsens vurdering et tilfredsstillende resultat.

Der anvendes fortsat betydelige ressourcer på implementering af nye regler og direktiver. Dette vil også påvirke resultat og ressourcer i de kommende år.

Balancen

Faster Andelskasses hovedaktiviteter er fortsat i fremgang. Dette giver et tilfredsstillende resultat og en pæn stigning i indlån og udlån. Dette giver en stigning i balancen på 40,7 % til 511.399 t.kr. fra 363.422 t.kr. i 2018. Udlånsstigningen skyldes primært sammenlægningen, og er derfor ikke et udtryk for vækst. Udlånsstigningen for Faster Andelskasse alene i 2019 er på 5,0 %.

Udlån er som nævnt ovenfor steget med 48,0 % og indlån ekskl. puljemidler med 44,1 %, hvilket fortsat giver et stort indlånsoverskud.

Likviditet

Faster Andelskasses LCR (Liquidity Coverage Ratio) er pr. 31.12.2019 på 1.687,3 % og pr. 31.12.2018 var LCR 692,1 %. Likviditetstallet er påvirket af sammenlægningen med Andelskassen Oikos.

Kapitalgrundlag

Kapitalgrundlaget pr. 31.12.2019 udgør 55.660 t.kr. mod 44.888 t.kr. pr. 31.12.2018.

Faster Andelskasse har en efterstillet kapital overført fra Andelskassen Oikos i forbindelse med sammenlægningen på 500 t.kr.

Efter konsolidering har Faster Andelskasse en kapitalprocent på 20,0 % mod 21,5 % pr. 31.12.2018. Kapitalprocenten ligger på et tilfredsstillende niveau.

Kapitaldækningsregler (Basel II)

Opgørelsen tager udgangspunkt i 8 % af andelskassens risikovægtede eksponeringer. De 8 % dækker de mest almindelige risici, hvortil kommer eventuelle tillæg for risici og forhold, der ikke afspejles i opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer.

I vurderingen heraf forholder Faster Andelskasse sig blandt andet til følgende:

- Kreditrisici for store kunder med finansielle problemer
- Koncentrationsrisici i udlånsbogen
- Markedsrisici
- Likviditetsrisici
- Operationelle risici

Faster Andelskasses opgjorte solvensbehov er pr. 31.12.2019 på 11,0 % mod 11,1 % pr. 31.12.2018. Det betyder, at kapitaloverdækningen ligger på et tilfredsstillende niveau, hvorfor der ikke er behov for at optage ansvarlige lån.

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal vi offentliggøre en række risikoplysninger, der oftest omtales som Søjle III-oplysninger. Nogle af disse oplysninger fremgår af nærværende årsrapport, mens vi har valgt at offentliggøre de samlede oplysninger på hjemmesiden:

<https://www.faster.dk/om-os/oplysninger-om-faster/risikorapport-inkl-solvensbehov/>

NEP

I forbindelse med at Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet udarbejder planer i henhold til lov om Finansiell virksomhed for afvikling af nødlidende pengeinstitutter, har alle pengeinstitutter fået fastsat et krav til de nedskrivningsegne passiver (NEP), som skal anvendes til tabsabsorbering og rekapitalisering, hvis et pengeinstitut bliver nødlidende.

Når et pengeinstitut bliver nødlidende, vil der være tab, som skal fordeles. Afviklingsplanerne og NEP skal tilsammen bidrage til, at der er tilstrækkelig tabskapacitet i pengeinstituttet.

Faster Andelskasse er bekendt med, at dette vil sætte yderligere krav til styrken i andelskassens kapitalforhold. Derfor er vi opmærksomme på, at drøftelser omkring kapitalen vil være et vigtigt emne i 2020, og vi er bevidste om, at de kommende krav vil kræve en øget kapital.

Faster Andelskasse modtog i december 2019 den endelige afgørelse fra Finanstilsynet på NEP kravet gældende for år 2020. Kravet er fastsat til 19,8 % af de risikovægtede eksponeringer ultimo forrige år.

Procent af REA

Solvensbehov	11,1
Bufferkrav	4,5
NEP-tillæg	4,2
I alt	19,8

Kravet indføres frem mod 1.01.2023, hvor det skal være fuldt opfyldt.

Efter regnskabsårets afslutning

Ingen hændelser

Resultatforventninger og planer for 2020

Resultatet vil fortsat blive påvirket af det store sammenlægningsarbejde blandt andet i form af ekstra medarbejderudgifter. Vi forventer derfor tidligst, at vi i 2021 vil se næsten fuld effekt af sammenlægningen.

Der er mindre usikkerhed omkring landbrugssektorens udvikling jævnfør de seneste prognoser, men vi er fortsat opmærksomme på udviklingen i sektoren. Vi kan i 2020 risikere, at andre kundetyper vil få udfordringer, såfremt konjunkturerne eller konflikter i verden skifter til det dårligere igen.

Omkostningerne vil bl.a. som følge af sammenlægningen øges i 2020, men vi mener fortsat at kunne holde det på et acceptabelt niveau.

Faster Andelskasse forventer også i 2020 en skærpet konkurrencesituation efter de gode kunder. Der er en priskonkurrence, som vi er opmærksomme på. Vi har i skrivende stund meget lave og konkurrencedygtige priser på produkter som billån, boliglån og andelsboliglån.

Vi tror på en fornuftig aktivitet på boligområdet.

Vi forventer, med baggrund i prognoser fra vores datacentral BEC, stigning på IT-udgifter på op til 15 % i 2020 i forhold til udgiften i 2019.

Forventningerne for 2020 vil være et resultat før kursreguleringer, afskrivninger og nedskrivninger på lån m.v. og skat i niveauet op til 3.000 t.kr. Resultat før skat forventes at blive på 2.000 t.kr.

Herudover kan uforudsete negative hændelser indtræffe og dermed reducere resultatet. Vores risiko er nedskrivningerne med baggrund i en eventuel ny finanskrisi i Europa og eventuelle dårlige afregningspriser i landbruget.

Mængden af nye regler, bekendtgørelser m.m. forventes desværre at være uforandret i 2020 med deraf følgende store ressourcemæssige belastninger i forhold til andelskassens størrelse.

Vores nuværende kunder skal fortsat have en god oplevelse via behovsafdækning og opfølgning. Igen vil der være udfordringer med at modstå presset på rentemarginalen, som vi forventer, vil stige lidt i 2020.

Vi vil leve op til ordene om at være et nærværende og solidt pengeinstitut, der sætter den enkelte kunde i centrum. Vi forventer igen i 2020 at være blandt de pengeinstitutter, der har den højeste kundetilfredshed.

Faster Andelskasses videnressourcer

Faster Andelskasses videnressourcer er fuldt ud intakt i form af en dygtig, stabil og loyal medarbejderstab, der også har indsigt i samt et yderst godt kendskab til kunderne, hvilket er af særlig betydning for den fremtidige drift og indtjening.

Særlige risici, herunder forretningsmæssige og finansielle risici

I forbindelse med regnskabsudarbejdelsen har ledelsen foretaget vurderinger og skøn af fremtidige forhold som grundlag for den regnskabsmæssige værdiansættelse af aktiver og forpligtelser på balancedagen.

De udøvede skøn og vurderinger hviler på forudsætninger, som ledelsen finder forsvarlige. Det kan dog vise sig, at disse kan være behæftet med en vis usikkerhed som følge af en anden udvikling end den forventede – det være sig i den omverden, som andelskassen fungerer i eller i forhold vedrørende kunder eller forretningsrelationer i øvrigt.

For en række øvrige balanceposter, herunder sektoraktier, grunde og bygninger indgår der ved

målingen forhold, hvortil der er knyttet en vis grad af usikkerhed.

Ledelsen vurderer dog overordnet, at usikkerheden på de omtalte poster er på et niveau, der er af uvæsentlig betydning i forhold til årsrapporten.

Ledelseshverv

Ledelseshverv for andelskassens bestyrelses- og direktionsmedlemmer i andre erhvervsdrivende virksomheder oplyses på side 43.

Udbytte

Bestyrelse og repræsentantskab indstiller til 0 % i udbytte til andelshaverne. Dette er med baggrund i nødvendig styrkelse af egenkapitalen i forhold til indførelse af kapitalbevaringsbuffer og yderligere indfasning af konjunkturbevaringsbuffer i 2020, samt eventuelle ændringer i NEP krav.

Finansielle risici og politikker for styringen heraf

Det overordnede princip for Faster Andelskasse bygger på, at de risici, der måtte opstå i forbindelse med driften af andelskassen, nøje overvåges og holdes inden for rammer fastsat af bestyrelsen.

De væsentligste risikotyper i forbindelse med driften af Faster Andelskasse er kreditrisikoen på udlånsporteføljen, markedsrisikoen på områderne fonds, valuta og likviditet samt operationelle risici.

Kreditrisici

Faster Andelskasse tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkelte engagementer ikke udgør nogen risiko for andelskassens eksistens. Desuden er vi via de forskellige forretningsområder og brancher sikret en vis spredning på udlånsaktiviteterne.

Traditionelt har Faster Andelskasse dog haft en stor eksponering mod landbruget. Dette er naturligt med baggrund i vores geografiske placering og andelstanken. Ledelsen er konstant opmærksom på udviklingen i erhvervet.

Faster Andelskasses (inkl. Andelskassen Oikos) samlede eksponeringer inkl. uudnyttede kreditter og garantier pr. 31.12.2019 var 386.798 t.kr.

Den daglige styring af kreditrisikoen varetages af kunderådgiverne i samarbejde med direktionen.

Såfremt et engagement bringes op over kunderådgiverens bevillingskompetence, overgår bevillingen til enten direktionen eller bestyrelsen.

Den overordnede overvågning af Faster Andelskasses samlede kreditrisiko varetages af bestyrelsen, som løbende gennemfører bonitetskontroller af vor engagementsportefølje.

Faster Andelskasse klassificerer kundernes udlånsbonitet i fem risikogrupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til den enkelte kunde.

Klassificeringen sker for privatkunder med basis i gælds faktor, rådighedsbeløb, sikkerhed og reel formue, mens erhvervs kunder klassificeres efter indtjening, egenkapital og sikkerhed. Baggrunden for klassificeringen på både privat- og erhvervs kunder er med udgangspunkt i vejledningen fra Finanstilsynet.

Markedsrisici

Grundlæggende er vores politik vedrørende markedsrisici, at der aldrig påtages risici, der kan få indflydelse på Faster Andelskasses handlefrihed. For hver risikotype fastsætter vi konkrete rammer, og det indgår således ved risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem risiko og afkast.

Faster Andelskasses markedsrisiko styres via fastsatte limits for en lang række af risikomål. Overvågning af markedsrisici sker på daglig basis. Opgørelse og rapportering udarbejdes af regnskabsafdelingen.

Direktion og bestyrelse modtager månedlig rapportering om risici.

Renterisiko

Faster Andelskasses udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværender med kreditinstitutter er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel basis. Faster Andelskasses fastrenteforretninger er placeret i kreditforeningsobligationer.

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Faster Andelskasse foretager løbende beregning af renterisikoen. Den samlede renterisiko udgjorde 1.896 t.kr. i 2019 mod 1.851 t.kr. i 2018.

Valutarisiko

Faster Andelskasse ønsker ikke at påtage sig væsentlige valutarisici.

Det er Faster Andelskasses politik, at den samlede valuta position ikke må overstige 6 % af andelskassens kapitalgrundlag efter fradrag dog maksimalt 2 % i kontantvaluta. Faster Andels-

kasses samlede valutaposition den 31.12.2019 udgør 362 t.kr. svarende til 0,6 % af kapitalgrundlaget efter fradrag mod 0,4 % i 2018.

Faster Andelskasse har vedtaget retningslinjer for, hvilke valutaer, det er tilladt at have eksponering i.

Aktierisiko

Faster Andelskasse er medejer af forskellige sektorselskaber, hvor de væsentligste poster er ejerandele i DLR Kredit A/S, PRAS A/S, Letpension Holding A/S, samt SparInvest Holding A/S og BankInvest A/S.

Herudover har vi en lille portefølje af børsnoterede aktier. I forhold til vores egenkapital er der tale om en beskedent beholdning ud fra ønsket om at fastholde en lav aktierisiko.

Det er Faster Andelskasses politik at sprede sine aktieinvesteringer ud på flere selskaber og brancher for dermed at sikre mindre følsomhed overfor enkeltaktier.

Faster Andelskasse benytter ikke afledte finansielle instrumenter i forhold til afdækning og positioner.

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, Faster Andelskasse må påtage sig.

Likviditetsrisiko

LCR-nøgletallet (Liquidity Coverage Ratio) viser, hvorledes pengeinstituttet er i stand til at honorere sine betalingsforpligtelser for en kommende 30 dages periode uden adgang til markedsfunding.

LCR skal være på mindst 100 %. Faster Andelskasses LCR er pr. 31.12.2019 på 1.687,3 %. Tallet er væsentligt påvirket af sammenlægningen med Andelskassen Oikos.

Faster Andelskasse har ikke større professionelle aktører, der hurtigt kan trække indlånsmidler ud.

Bestyrelsen modtager månedligt likviditetsrapportering.

Ejendomsrisiko

Det er Faster Andelskasses politik kun at eje de lokaler, hvorfra vi driver vores virksomhed og via en bestyrelsesbeslutning eventuelt købe ejendomme med strategisk betydning.

Det betyder, at Faster Andelskasses ejendomsportefølje udgør domicilejendommen og to nabo-ejendomme, der løbende vurderes med henblik

på at fastsætte dagsværdien. Vores ejendomsportefølje er i øvrigt i forhold til vores balance af beskeden størrelse.

Operationelle risici

Faster Andelskasse har med henblik på at mindske tab, som følge af operationelle risici, udarbejdet flere forretningsgange og politikker. En central del heraf er personale- og sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til IT og personale samt håndtering af følsomme oplysninger. Vores forretningsgange sikrer, at IT sikkerheden er på et højt niveau.

Operationelle risici kan derfor defineres som risici for økonomiske tab som følge af fejl i interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne begivenheder.

Faster Andelskasses væsentligste datamængde behandles af Bankernes EDB-Central (BEC), der gennem løbende udvikling af styringssystemer sikrer, at risikoen for operationelle fejl minimeres, ligesom tab som følge af IT-nedbrud anses for minimale. Der foreligger forretningsgange, afstemnings- og kontrolprocedurer for relevante områder, der sikrer, at tab som følge af fejl m.v. kan begrænses til et minimum.

Særlige risici mv.

Der vil altid være en vis risiko for afvigelser vedrørende indtægter og udgifter. Vi har for 2020 vurderet, at den øgede digitalisering vil medføre stigende udgifter til BEC og IT generelt. Disse udgifter kan derfor være behæftet med en vis usikkerhed.

Tilsynsdiamanten

Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med angivne grænseværdier, som pengeinstitutterne skal ligge indenfor.

Tilsynsdiamanten er under løbende vurdering af Finanstilsynet.

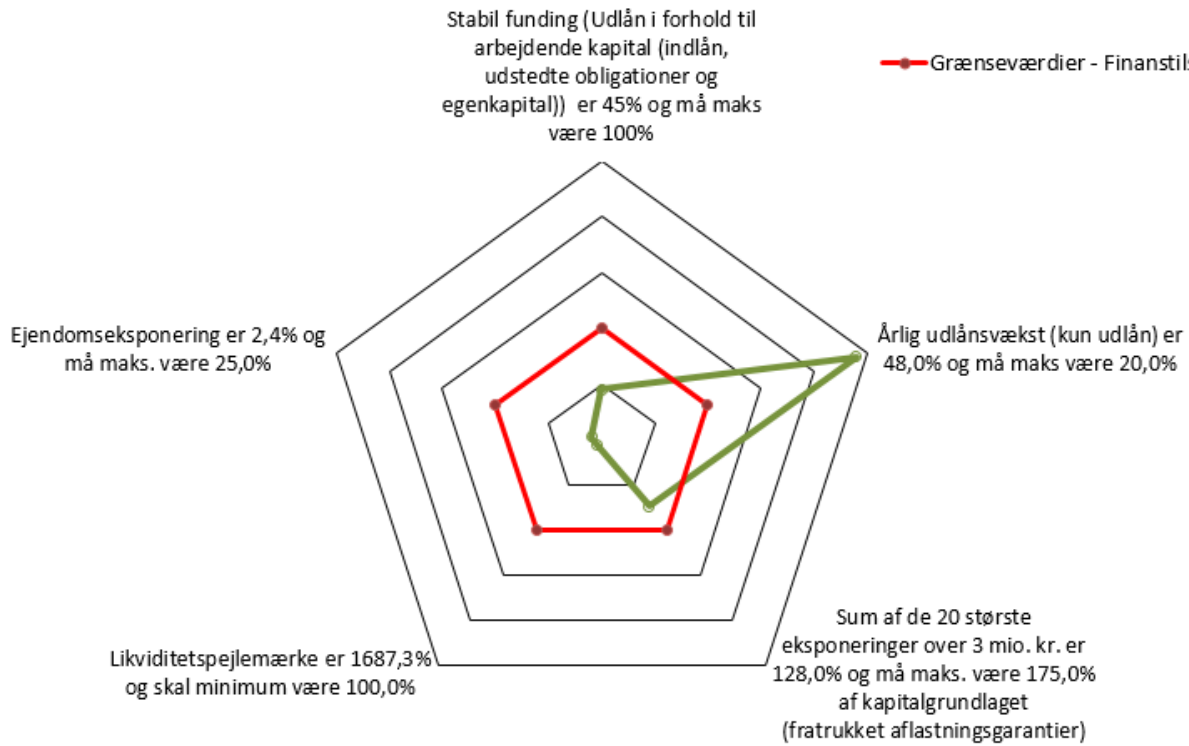
I nedenstående figur fremgår de pejlemærker, som Finanstilsynet har fastlagt, samt Faster Andelskasses placering indenfor de enkelte områder pr. 31.12.2019.

Som det fremgår af figuren, så overholder Faster Andelskasse alle grænseværdier pr. 31.12.2019. Udlånsstigningen skyldes primært sammenlægningen, og er derfor ikke et udtryk for vækst.

Tilsynsdiamanten

— FASTER Andelskasse

— Grænseværdier - Finanstilsynet

Faster Andelskasses udlånsvækst alene for 2019 er på 5,0 %.

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for FASTER Andelskasse.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig og de foretagne regnskabsmæssige skøn for forsvarlige, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019. Vi anser endvidere ledelsesberetningen for at indeholde en retvisende redegørelse af udviklingen i andelskassens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som andelskassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Astrup, den 10. marts 2020

Direktionen

Jan Kirkensgaard

Bestyrelsen i FASTER Andelskasse

Kim Valbum

Henrik Engell Petersen

Karl Ejler Andersen

Morten Højbo Jansen

Steen Dammark Nielsen

*Merete Bilberg
næstformand*

*Poul Fomsgård Jensen
formand*

Bestyrelse

Kim Valbum

Henrik Engell Petersen

Karl Ejler Andersen

Morten Højbo Jansen

Steen Dammark Nielsen

Merete Bilberg
næstformand

Poul Fomsgård Jensen
formand

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Faster Andelskasse

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Faster Andelskasses årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitaldækningsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Faster Andelskasse den 30. marts 2004 og er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet opgaveperiode på 15 år frem til og med regnskabsåret 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

<i>Centralt forhold ved revisionen</i>	<i>Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen</i>
<p><i>Nedskrivninger på udlån</i></p> <p>Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.</p> <p>Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse heraf i afsnittet "Anvendt regnskabspraksis".</p> <p>Som følge af de fortsatte betydelige økonomiske udfordringer i visse grene af landbruget er en væsentlig del af andelskassens nedskrivninger relateret til landbrug. Landbrugets situation medfører en forøget usikkerhed om opgørelsen af nedskrivningsbehovet inden for udlån til landbrugssektoren.</p> <p>Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivninger på udlån.</p> <p>Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende. • De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset andelskassens udlånsportefølje. • Andelskassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2). • Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. landbrugsjord og ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne. • Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af markedsforhold, og som ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger, herunder den aktuelle og forventede indtjening for landbrugskunder. <p>Der henvises til regnskabet note 11 om beskrivelse af andelskassens kreditrisici. Herudover henvises</p>	<p>Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2019 og i balancen pr. 31. december 2019.</p> <p>Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen BEC, herunder ansvarsfordeling mellem BEC og andelskassen. BEC's uafhængige revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt beskrivelserne ligger inden for fortolkningsmulighederne af principperne for nedskrivning i henhold til IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner i overensstemmelse med modelbeskrivelserne. Vi vurderede, om erklæringens indhold afdækkede et behov for tilpasninger til andelskassens anvendelse af modellen.</p> <p>Vi vurderede og testede andelskassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.</p> <p>Vores gennemgang og vurdering omfattede endvidere andelskassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.</p> <p>Vi vurderede og testede de af andelskassens anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. landbrugsjord og ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghestegn.</p> <p>For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.</p> <p>For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en forøget stikprøve af større udlån samt udlån indenfor segmenter med generelt forøgede risici, herunder landbrugssegmentet.</p> <p>Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige</p>

<p>til beskrivelse af usikkerheder og skøn, herunder vurdering af sikkerheder i note 23, og "Anvendt regnskabspraksis", hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.</p>	<p>skøn over forventede kredittab på landbrugskunder, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.</p>
<p><i>Sammenlægning med Andelskassen Oikos</i></p> <p>Andelskassen blev pr. 20. december 2019 sammenlagt med Andelskassen Oikos. Sammenlægningen behandles regnskabsmæssigt som en såkaldt overtagelse, hvor aktiviteterne i Andelskassen Oikos indregnes i FASTER Andelskasse med virkning fra sammenlægningsdatoen den 20. december 2019.</p> <p>Aktiviteterne i Andelskassen Oikos indregnes til dagsværdi på overtagelsesdagen. Andelskassen har som følge heraf foretaget en gennemgang af overtagne aktiver og forpligtelser i Andelskassen Oikos og har på den baggrund opgjort dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser nettoaktiver.</p> <p>Sammenlægningen med Andelskassen Oikos er et centralt fokusområde, fordi ledelsen har udøvet væsentlige skøn over dagsværdien af de overtagne nettoaktiver fra Andelskassen Oikos og fordi, sammenlægningen har en væsentlig påvirkning af regnskabet for 2019.</p> <p>Følgende områder er centrale vedrørende sammenlægningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgørelse af dagsværdi af overtagne udlån og øvrige væsentlige aktiver og forpligtelser, herunder ledelsens opgørelse og vurdering af værdien af overtagne kunderelationer. • Indarbejdning og præsentation af sammenlægningen i andelskassens regnskab. <p>Der henvises til regnskabets note 24 »Sammenlægning«, hvor den regnskabsmæssige overtagelse af Andelskassen Oikos er beskrevet</p>	<p>Vi reviderede den af andelskassen udarbejdede overtagelsesbalance pr. 20. december 2019. Vi vurderede om de anvendte principper og metoder for opgørelse og indarbejdning af de overtagne nettoaktiver i andelskassens regnskab er i overensstemmelse med regnskabsreglerne.</p> <p>Vi testede de af ledelsen foretagne vurderinger i forbindelse med andelskassens opgørelse af dagsværdi på overtagne aktiver og forpligtelser pr. 20. december 2019, herunder en stikprøve af især større overtagne udlån samt opgørelsen af værdien af overtagne kunderelationer.</p> <p>Vi gennemgik præsentationen af sammenlægningen i andelskassens regnskab for 2019.</p>

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt

om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, den 10. marts 2020
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

H. C. Krogh
statsautoriseret revisor
mne9693

Resultatopgørelse

Note		2019 Hele kr.	2018 1.000 kr.
2	Renteindtægter	9.928.808	9.587
2a	Negative renteindtægter	170.068	31
3	Renteudgifter	92.419	134
	Netto renteindtægter	9.666.321	9.422
	Udbytte af aktier m.v.	500.561	183
4	Gebyrer og provisionsindtægter	6.713.338	6.144
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	524.746	488
	Netto rente- og gebyrindtægter	16.355.474	15.261
5	Kursreguleringer	3.126.849	659
	Andre driftsindtægter	109.285	141
6	Udgifter til personale og administration	17.291.744	13.323
15,16,17	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	572.080	316
	Andre driftsudgifter	7.451	7
8	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	997.547	267
	Resultat før skat	722.786	2.148
9	Skat	-4.375	65
	Årets resultat	727.161	2.083

Totalindkomstopgørelse

Årets resultat	727.161	2.083
Anden totalindkomst efter skat	0	0
Årets totalindkomst	727.161	2.083

Foreslået resultatfordeling

Årets resultat til disposition	727.161	2.083
Anvendes til udbytte	0	0
Overføres til / fra egenkapital	727.161	2.083
I alt anvendes	727.161	2.083

Balance pr. 31. december

Note		2019 Hele kr.	2018 1.000 kr.
	Aktiver		
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	61.785.395	43.662
10	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	35.399.361	391
11	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	225.034.492	152.029
12	Obligationer til dagsværdi	124.317.166	114.867
13	Aktier m.v.	19.793.774	19.444
14	Aktiver tilknyttet puljeordning	30.963.740	19.377
15	Grunde og bygninger i alt	2.814.351	2.632
	Investeringsejendomme	695.000	695
	Domicilejendomme	2.119.351	1.937
16	Immaterielle aktiver	526.000	0
17	Øvrige materielle aktiver	857.779	706
9	Udskudte skatteaktiver	535.533	523
	Aktuel skatteaktiv	20.505	5
	Andre aktiver	8.882.052	9.450
	Periodeafgrænsningsposter	468.930	336
	Aktiver i alt	511.399.078	363.422
	Passiver		
	Gæld		
18	Indlån og anden gæld	398.766.818	276.655
14	Indlån i puljeordninger	30.963.740	19.377
	Andre passiver	14.254.266	9.979
	Periodeafgrænsningsposter	24.497	5
	Gæld i alt	444.009.321	306.016
8	Hensatte forpligtigelser:		
	Hensættelser til tab på garantier	397.902	39
	Andre hensatte forpligtigelser	453.795	708
	Hensatte forpligtigelser i alt	851.697	747
19	Efterstillede kapitalindskud		
	Efterstillede kapitalindskud	500.000	0
	Efterstillede kapitalindskud i alt	500.000	0
	Egenkapital		
	Andelskapital	8.583.000	2.736
	Opskrivningshenlæggelser	388.510	388
	Vedtægtsbundne reserver:		
	Valgkreds Vest	53.000.000	0
	Valgkreds Øst	3.000.000	0
	Overført overskud eller underskud	1.066.550	53.535
	Egenkapital i alt	66.038.060	56.659
	Heraf foreslået udbytte	0	0
	Passiver i alt	511.399.078	363.422
20	Eventualforpligtelser i alt		

Egenkapitalopgørelse

	2019					I alt
	Andelskapital	Opskrivnings- henlæggelser	Vedtægtsbundne reserver		Overført overskud	
	Hele kr.	Hele kr.	"Valgkreds Vest"	"Valgkreds Øst"	Hele kr.	Hele kr.
Egenkapital primo	2.736.000	388.510			53.534.577	56.659.087
Regulering overgang til gebyramortisering					-997.910	-997.910
Skat af gebyramortisering					219.540	219.540
Tilgang ved sammenlægning	5.847.000				3.583.182	9.430.182
Overført til vedtægtsbundne reserver			53.000.000	3.000.000	-56.000.000	0
Årets tilgang	104.000					104.000
Årets afgang	104.000					104.000
Årets resultat					727.161	727.161
Egenkapital ultimo	8.583.000	388.510	53.000.000	3.000.000	1.066.550	66.038.060

	2018					I alt
	Andelskapital	Opskrivnings- henlæggelser	Vedtægtsbundne reserver		Overført overskud	
	1.000 kr.	1.000 kr.	"Valgkreds Vest"	"Valgkreds Øst"	1.000 kr.	1.000 kr.
Egenkapital primo	2.736	388			51.938	55.062
Regulering overgang til IFRS9 nedskrivning					-623	-623
Skat af IFRS9 nedskrivning					137	137
Overført til vedtægtsbundne reserver			0	0	0	0
Årets tilgang	79					79
Årets afgang	79					79
Årets resultat					2.083	2.083
Egenkapital ultimo	2.736	388	0	0	53.535	56.659

Kapitaldækningsopgørelse

	2019	2018
	Hele kr.	1.000 kr.
Egenkapital ultimo	66.038.060	56.659
Fradrag for værdi af kunderelationer ved sammenlægning	-526.000	0
Fradrag for udskudte skatteaktiver	-169.589	-523
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-146.230	-137
Fradrag for kapitalandele	-9.536.587	-11.111
Egentlig kernekapital efter fradrag / Kernekapital	55.659.654	44.888
Samlet risikoeksponering	278.002.262	208.376
Kernekapitalprocent	20,0%	21,5%
Kapitalprocent	20,0%	21,5%

Noteoversigt

Note		Side
1.	Anvendt regnskabspraksis	22
2.	Renteindtægter	27
2 a	Negative renteindtægter	27
3.	Renteudgifter	27
4.	Gebyrer og provisionsindtægter	27
5.	Kursreguleringer	27
6.	Udgifter til personale og administration	27
7.	Revisionshonorar	28
8.	Nedskrivninger udlån og tilgodehavender	29
9.	Skat	30
10.	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	31
11.	Udlån og andre tilgodehavender	31
12.	Obligationer	34
13.	Aktier m.v.	34
14.	Puljer	34
15.	Grunde og bygninger	34
16.	Immaterielle aktiver	34
17.	Øvrige materielle anlægsaktiver	35
18.	Indlån og anden gæld	35
19.	Efterstillede kapitalindskud	35
20.	Eventualforpligtelser	35
21.	Nærtstående parter	36
22.	Markedsrisiko	36
23.	Risikooplysninger	37
24.	Sammenlægning	39

Noter

Note 1

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Faster Andelskasse er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiell virksomhed og den gældende bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (regnskabsbekendtgørelsen).

Årsrapporten aflægges i hele kroner og med sammenligningstal i 1.000 kr.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste regnskabsår.

Ændret regnskabsmæssig behandling af modtagne gebyrer

Faster Andelskasse har ændret den regnskabsmæssige behandling af de modtagne gebyrer, som er direkte forbundet med etablering af lån og kreditter. Gebyret indgår som en integreret del af lånes effektive rente og amortiseres dermed over lånets løbetid. Pr. 1.01.2019 er effekten indregnet direkte på egenkapitalen med 778 t.kr. efter skat. Da det ville kræve uforholdsmæssigt store ressourcer at beregne effekten for tidligere perioder, er der ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2018 samt hoved- og nøgletal for tidligere perioder.

Ændret regnskabsmæssig behandling af negative renteindtægter

Negative renteindtægter har tidligere været mindre beløb, som var indeholdt i posten renteudgifter. I 2019 har det ændret sig, og derfor bliver beløbet nu vist særskilt i regnskabet under negative renteindtægter. Der er foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2018. Ændringen har ingen resultatmæssig effekt.

Virksomhedssammenlægning

Ved sammenlægningen med et andet pengeinstitut anvendes overtagelsesmetoden, hvor de tilgæede identificerbare aktiver og passiver, herunder aktiver og forpligtelser, der ikke tidligere har været bogført i det sammenlagte pengeinstitut, måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.

Et eventuelt positivt forskelsbeløb mellem kostprisen og dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver indregnes som goodwill.

Et eventuelt negativt forskelsbeløb mellem kostprisen og dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver indregnes under andre driftsindtægter i resultatopgørelsen som badwill.

I forbindelse med sammenlægningen af Faster Andelskasse og Andelskassen Oikos er sammenligningstallene for tidligere år ikke

tilrettet og er derfor alene udtryk for tal i Faster Andelskasse før sammenlægningen med Andelskassen Oikos.

Klassifikation og måling

Efter de IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Det betyder, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Faster Andelskasse har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles Faster Andelskasses beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, da de indgår i en handelsbeholdning.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger i domicil- ejendomme direkte på egenkapitalen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Faster Andelskasse og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når der er en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Faster Andelskasse, og forpligtelser kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Regnskabsmæssige skøn

Generelt

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med et skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen.

De væsentligste skøn vedrører nedskrivninger på udlån, hensættelse på garantier, opgørelse af dagsværdier for unoterede finansielle instrumenter, udskudte skatteaktiver samt hensatte forpligtelser.

De anvendte skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre. Herudover er Faster Andelskasse påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene.

Særligt om skøn på udlån og hensættelser

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den beskrevne regnskabspraksis og baseret på en række forudsætninger. Hvis forudsætningerne ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket. Ledelsen har foretaget en række nye skøn ved opgørelse af nedskrivningerne, herunder makroøkonomiske skøn baseret på et fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Måling af udlån påvirkes væsentligt af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan derfor ikke afvises, at en negativ udvikling inden for branchen landbrug, som Faster Andelskasse har betydelige eksponeringer i, kan medføre yderligere nedskrivninger. Hvis det konstateres, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er størrelsen på forventede betalinger samt værdi af sikkerheder m.v. underlagt væsentlige skøn.

En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsengagementer er vurderingen af ejendommen med landbrugsjorden.

I nedskrivningsberegninger på landbrugseksponeringer, hvor der er vurderet OIK (objektiv indikation for kreditforringelse), anvendes Finanstilsynets udmeldte hektarpriser. Ændring i anvendte værdier på staldpladser m.v. kan medføre behov for yderligere nedskrivninger.

Ved privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. Selvom låntagerne på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen for nogen af låntagerne. Der vil også være risiko for, at nogle boligejere kun kan afhænde deres bolig med tab. Opgørelse af sikkerhedsværdier for private boliger fastsættes af den vurderingssagkyndig ud fra kendskab til handler i det pågældende område samt boligens stand.

For hensættelser til tab på garantier er det også forbundet med usikkerhed, når det skal fastslås i hvilket omfang, garantien vil blive effektiv ved økonomiske problemer hos garantirekvirenten.

Med hensyn til andre hensatte forpligtelser så medtages blandt andet ledelsesmæssige skøn og hensættelser på uudnyttede kredittilsagn her. Andelen af uudnyttede kreditter varierer og vil i økonomisk gode perioder være større, end når der er pres på økonomien.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Det ledelsesmæssige skøn relaterer sig for Faster Andelskasse især til landbrug.

Fremmed valuta

Aktiver og forpligtelser i fremmed valuta optages på balancedagen til de af Danmarks Nationalbank noterede kurser (lukkekurser). Valutakursreguleringer foretages løbende over resultatopgørelsen.

Resultatopgørelse

Renter, gebyrer og provisioner m.v.

Rente-, gebyr- og provisionsindtægter indregnes på grundlag af den effektive rentes metode, hvilket indebærer, at renteindtægter omfatter den periodiserede del af gebyrer m.v., der anses for at være en del af lånets renteaflast. Renteindtægter fra udlån, som enten er helt eller delvist nedskrevet i stadie 3, indregnes på grundlag af

lånets effektive rente og den nedskrevne værdi af lånet, eller den faktisk modtagne rente, hvor denne overstiger den regnskabsmæssigt beregnede rente.

Gebyrer og provisioner, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en del af renteindtægter under udlån.

Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på betalingstidspunktet.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn, gager, pension og udgifter til social sikring samt edb-udgifter, kontorhold og øvrige administrative udgifter.

Skat

Årets skat består af aktuel skat, ændring af udskudt skat og regulering af tidligere års beregnet skat.

Aktuelle skatteforpligtelser, herunder tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto skat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Balancen

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender består af kortfristet indestående hos andre pengeinstitutter og måles til dagsværdi.

Udlån og andre tilgodehavender

Udlån og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner og dokumentgebyrer m.v., der sidestilles med en løbende rentebetaling og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, periodiseres over løbetiden for det enkelte lån.

Model for nedskrivning for forventede kredittab

Med de IFRS9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier. Nedskrivningsreglerne

er baseret på en forventningsbaseret model, som medfører en tidligere indregning af nedskrivninger.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Vurderes aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynlighed for misligholdelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på FASTER Andelskasses ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af BEC (Bankernes EDB-Central) og FASTER Andelskasses interne kreditstyring. Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsinregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved

fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet, tilgodehavender hos danske kreditinstitutter

En eksponering defineres som værende kreditkreditforringet (stadie 3) samt misligholdt, såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- FASTER Andelskasse vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, låntager har begået kontraktbrud, FASTER Andelskasse har ydet låntager lempelser i vilkårene som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Dog gælder det, at finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor pengeinstituttet har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, fastholdes i stadie 2, såfremt der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som FASTER Andelskasse anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på FASTER Andelskasses datacentral, BEC, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI (Lokale Pengeinstitutter), og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente m.v. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne nærmer sig mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Ændringer i nedskrivninger reguleres i resultatopgørelsen under posten "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis FASTER Andelskasse ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Samtidig udgår nedskrivningen i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger.

Obligationer og aktier

Obligationer og aktier, der handles på en noteret børs, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres sædvanligvis til de officielle lukkekurser på balancedagen.

Unoterede værdipapirer (herunder niveau 3 aktiver) er ligeledes optaget til dagsværdi, opgjort med udgangspunkt i hvad transaktionsprisen ville være ved handel mellem uafhængige parter. Såfremt der ikke foreligger aktuelle markedsdata, fastlægges dagsværdien på grundlag af offentliggjorte regnskabsmeddelelser eller alternativt anvendes en afkastmodel, der tager udgangspunkt i betalingsstrømme og anden tilgængelig information.

Alle løbende værdireguleringer på børsnoterede og unoterede værdipapirer resultatføres over driften under posten "Kursreguleringer".

Pensionspuljer

Aktiver, der indgår i pensionspuljer og kunders

indskud i pensionspuljer, præsenteres i separate balanceposter. Afkast af puljeaktiver og -indskud præsenteres samlet under kursreguleringer.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger omfatter "Investerings ejendomme" og "Domicilejendomme". Den ejendom, hvorfra FASTER Andelskasse driver bankvirksomhed, er domicilejendom, medens øvrige ejendomme betragtes som investerings ejendomme.

Investerings ejendomme måles i balancen til dagsværdi. Løbende værdiændringer reguleres over resultatopgørelsen.

Domicilejendomme måles i balancen til omvurderet værdi, som er dagsværdien opgjort ud fra afkastmetoden fratrukket akkumulerede afskrivninger. Afskrivninger beregnes ud fra en forventet brugstid, som er 50 år, af afskrivningsgrundlaget opgjort, som den omvurderede værdi fratrukket en scrapværdi. Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen, medens stigninger i den omvurderede værdi indregnes direkte i egenkapitalen under posten "Opskrivnings henlæggelser".

Immaterielle aktiver

Værdien af kunderelationer erhvervet ved sammenlægningen mellem FASTER Andelskasse og Andelskassen Oikos indregnes til kostpris. Afskrivninger beregnes ud fra den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 5 år.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver omfattende driftsmidler og inventar m.v. måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerende afskrivninger. Afskrivninger beregnes ud fra aktivernes forventede brugstid, som er 3 – 5 år, af afskrivningsgrundlaget opgjort som kostprisen. Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter blandt andet tilgodehavende rente og provisioner.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter forudbetalt udtrædelsesgodtgørelse fra IT samarbejde. Godtgørelsen vedrører efterfølgende regnskabsår.

Indlån og anden gæld samt udstedte obligationer

Posterne måles til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter blandt andet skyldige omkostninger, feriepenge og diverse mellemregningskonti.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter "Hensættelser til tab på garantier" og "Andre hensatte forpligtelser". Der indregnes en hensættelse vedrørende finansielle garantier og uudnyttede kredittilsagn i overensstemmelse med de IFRS9-forenelige nedskrivningsregler.

Hvis det er sandsynligt, at øvrige garantier vil blive effektueret, og forpligtelsens størrelse kan opgøres pålideligt, foretages der hensættelse.

Eventualforpligtelser

FASTER Andelskasses udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre FASTER Andelskasse et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelser til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav.

Note	2019 Hele kr.	2018 1.000 kr.
2 <i>Renteindtægter</i>		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	21.722	20
Udlån og andre tilgodehavender	9.057.944	8.798
Obligationer	849.129	769
Øvrige renteindtægter	13	0
I alt renteindtægter	9.928.808	9.587
2 a <i>Negative renteindtægter</i>		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	80.561	5
Obligationer	89.507	26
I alt negative renteindtægter	170.068	31
3 <i>Renteudgifter</i>		
Kreditinstitutter og centralbanker	4.350	2
Indlån og anden gæld	88.024	132
Øvrige renteudgifter	45	0
I alt renteudgifter	92.419	134
4 <i>Gebyrer og provisionsindtægter</i>		
Værdipapirhandel, depot og pulje	307.843	236
Betalingsformidling	781.643	754
Lånesagsgebyrer	653.500	284
Garantiprovision	296.973	310
Øvrige gebyrer og provisioner	4.673.379	4.560
I alt gebyrer og provisionsindtægter	6.713.338	6.144
5 <i>Kursreguleringer</i>		
<i>Obligationer</i>		
Aktier m.v.	-945.779	-590
Valuta	3.960.869	1.113
Aktiver tilknyttet puljeordninger	111.759	136
Indlån i puljeordninger	3.244.463	-1.534
	-3.244.463	1.534
I alt kursreguleringer	3.126.849	659
6 <i>Udgifter til personale og administration</i>		
Lønninger og vederlag til direktion og bestyrelse		
Direktion		
Jan Kirkensgaard *		
Fast aflønning (ingen variabel del)	1.168.498	1.121
Pensionen afregnes og udgiftsføres løbende.		
Herudover er der ingen pensionsforpligtelse.		
I alt vederlag direktionen	1.168.498	1.121
Direktionen har firmabil *		
Beskatningsværdi af fri bil	112.503	99

Note		2019 Hele kr.	2018 1.000 kr.
6	Bestyrelse		
fortsat	Poul Fomsgård Jensen, formand	85.158	63
	Merete Bilberg, næstformand - indtrådt 26.03.2018	58.422	30
	Karl Ejler Andersen	49.671	39
	Henrik Engell Petersen	44.942	31
	Steen Dammark Nielsen	46.633	35
	Morten Højbo Jansen - indtrådt 26.03.2018	54.475	45
	Svend Vestergaard - fratrædt 26.03.2018	0	16
	Per Hindhede - fratrædt 26.03.2018	0	8
	Bestyrelsen modtager ikke variabelt vederlag		
	I alt vederlag bestyrelsen	339.301	267
	I alt direktion og bestyrelse	1.507.799	1.388
	<i>Personaleudgifter</i>		
	Lønninger	5.251.343	4.699
	Pensioner	549.968	499
	Udgifter til social sikring og afgifter	1.075.008	1.001
	I alt personaleudgifter	6.876.319	6.199
	IT-udgifter	3.787.267	3.372
	Husleje, lys, varme og vedligeholdelse	159.751	182
	Porto, telefon m.v.	82.680	75
	Øvrige administrationsudgifter	4.877.928	2.107
	I alt øvrige administrationsudgifter	8.907.626	5.736
	I alt udgifter til personale og administration	17.291.744	13.323
	Ingen i FASTER Andelskasse har incitamentsprogrammer.		
	<i>Antal beskæftigede</i>		
	Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret		
	Ansatte beskæftigede med kreditinstitutvirksomhed	11,4	10,0
	I alt	11,4	10,0
7	Revisionshonorar		
	Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision.		
	Heraf honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	219.000	236
	Øvrige erklæringer med sikkerheder	37.250	47
	Honorar for andre ydelser	405.041	0
	I alt	661.291	283

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af PwC består af lovpligtige erklæringer overfor forskellige offentlige myndigheder og andre erklæringer med sikkerhed.

Honorarer for andre ydelser vedrører rådgivning i forbindelse med sammenlægningen.

Note	2019 Hele kr.	2018 1.000 kr.
8		
<i>Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.</i>		
Nettoændringer i nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v. samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter	952.711	427
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	1.768	0
Stadie 1 nedskrivninger i forbindelse med sammenlægning	300.000	0
Faktisk realiserede nettotab	-37.053	-1
Renter vedrørende den nedskrevne del af udlån	-219.879	-159
Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v. i alt	997.547	267
<i>Stadie 1</i>		
Nedskrivninger primo	291.648	0
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger	0	528
Nedskrivninger i forbindelse med sammenlægning	300.000	0
Nedskrivninger og værdireguleringer	107.189	-236
Stadie 1 nedskrivninger ultimo	698.837	292
Ændring i nedskrivninger skyldes primært sammenlægningen.		
Ligeledes medtages kunder med sund økonomi ved første indregning som stadie 1 nedskrivninger.		
<i>Stadie 2</i>		
Nedskrivninger primo	852.845	0
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger	0	1.314
Nedskrivninger og værdireguleringer	492.447	-461
Stadie 2 nedskrivninger ultimo	1.345.292	853
Faster Andelskasse har henført hele andelen af det ledelsesmæssige tillæg til stadie 2.		
Ligeledes er der i 2019 sket vandring af enkelte større eksponeringer til stadie 2 svag.		
<i>Stadie 3</i>		
Nedskrivninger primo	4.085.158	0
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger	0	3.711
Kreditforringet ved første indregning (tilgang ved sammenlægning)	1.336.683	0
Nedskrivninger og værdireguleringer	180.278	374
Stadie 3 nedskrivninger	5.602.119	4.085
Ændring i stadie 3 nedskrivninger skyldes primært sammenlægningen med Andelskassen Oikos.		
Samlede akkumulerede nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender på balancetidspunktet	7.646.248	5.230

Note	2019	2018
	Hele kr.	1.000 kr.
8 <i>Hensættelser til tab på garantier</i>		
fortsat Hensættelser til tab på garantier primo	39.090	0
Hensættelser og værdireguleringer	358.812	39
Hensættelser til tab på garantier ultimo	397.902	39
<i>Hensættelser til tab på uudnyttede kreditfaciliteter</i>		
Hensættelser primo	708.048	0
Hensættelser og værdireguleringer	-254.253	708
Hensættelser ultimo	453.795	708
Samlede akkumulerede nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender, hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter på balancetidspunktet	8.497.945	5.977
Ultimo 2019 er der ikke foretaget nogen nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter samt øvrige tilgodehavender, hvorfor der i ovenstående tal ikke er inkluderet sådanne nedskrivninger.		
9 <i>Skat</i>		
Beregnet skat af årets indkomst	64.896	28
Regulering af årets udskudte skat	-350.804	201
Regulering af tidligere års skat	281.533	-164
Skat i alt	-4.375	65
<i>Effektiv skatteprocent</i>		
Gældende skattesats	22,0%	22,0%
Permanente afvigelser	-61,6%	-11,0%
Regulering tidligere år	39,0%	-8,0%
Effektiv skatteprocent i alt	-0,6%	3,0%
<i>Hensættelser til udskudt skat</i>		
Udskudt skat er udtryk for beregnet skat af forskelle mellem regnskabsmæssig værdi og skattemæssig værdi af:		
Inventar og driftsmidler	-12.310	-3
Skattemæssigt underskud	-169.589	-282
Udlån	-469.354	-238
Immaterielle aktiver	115.720	0
I alt udskudt skat	-535.533	-523
Opført under "udskudte skatteaktiver"	535.533	523

Note	2019	2018
	Hele kr.	1.000 kr.
10	<i>Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker</i>	
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter	35.399.361
	I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	35.399.361
	der fordeles med følgende restløbetid:	
	Anfordring	35.399.361
	I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	35.399.361
11	<i>Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris</i>	
	Fordelt efter restløbetid	
	Anfordring	5.825.073
	Til og med 3 måneder	8.372.882
	Over 3 måneder og til og med 1 år	24.881.697
	Over 1 år og til og med 5 år	86.094.803
	Over 5 år	99.860.037
	I alt udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	225.034.492
	<i>Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher</i>	
	2019	2018
	Procent	Procent
	Offentlige myndigheder	0,2%
	Erhverv:	
	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	18,0%
	Industri og råstofindvinding	2,3%
	Energiforsyning	0,3%
	Bygge og anlæg	1,9%
	Handel	7,2%
	Transport, hoteller og restauranter	0,9%
	Information og kommunikation	0,5%
	Finansiering og forsikring	1,8%
	Fast ejendom	2,4%
	Øvrige erhverv	6,5%
	I alt erhverv	41,8%
	Private	58,0%
	I alt udlån og garantidebitorer	100,0%

Kommentar til sektor- og branchefordeling

Tabellen viser en forskydning i branchefordelingen i forhold til 2018 som følge af sammenlægning med Andelskassen Oikos.

Tallene for 2018 afspejler således "gammel" FASTER Andelskasse før sammenlægning, mens tallene for 2019 omfatter den sammenlagte andelskasse. Stigningen i segmentet "Privatkunder" skyldes sammenlægningen. Det samme er gældende for faldet under "Landbrug m.v."

Note

11 *Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kredit- og lånetilsagn og garantier fordelt efter fortsat ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)*

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	2019	
				Hele kr.	
				Kreditforringet ved første indregning	Total
Kreditforringet eksponeringer (1)	0	0	9.813.721	4.687.526	14.501.247
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	5.718.043	13.344.870	0	0	19.062.913
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	182.688.474	33.684.352	0	0	216.372.826
Eksponeringer med normal bonitet eller utvivlsomt god bonitet (3+2a)	128.669.633	8.191.301	0	0	136.860.934
<i>I alt udlån og garantier fordelt efter ratingklasser</i>	317.076.150	55.220.523	9.813.721	4.687.526	386.797.920

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	2018	
				1.000 kr	
				Kreditforringet ved første indregning	Total
Kreditforringet eksponeringer (1)	0	0	9.210	0	9.210
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	0	17.334	0	0	17.334
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	129.112	30.275	0	0	159.387
Eksponeringer med normal bonitet eller utvivlsomt god bonitet (3+2a)	90.792	8.319	0	0	99.111
<i>I alt udlån og garantier fordelt efter ratingklasser</i>	219.904	55.928	9.210	0	285.043

Note

11 *Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kredit- og lånetilsagn og garantier fordelt efter fortsat brancher og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)*

2019

Hele kr.

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditforringet ved første indregning	Total
Offentlige myndigheder	746.014	0	0	0	746.014
Erhverv:					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	56.291.457	20.629.444	0	0	76.920.901
Industri og råstofindvinding	4.935.758	3.372.214	0	0	8.307.972
Energiforsyning	1.083.500	0	0	0	1.083.500
Bygge og anlæg	6.075.783	2.427.435	0	0	8.503.218
Handel	13.056.312	6.080.799	7.422.739	101.679	26.661.529
Transport, hoteller og restauranter	2.710.179	209.286	0	0	2.919.465
Information og kommunikation	2.022.578	0	0	0	2.022.578
Finansiering og forsikring	5.826.418	2.000	0	0	5.828.418
Fast ejendom	4.847.334	3.312.440	323.832	0	8.483.606
Øvrige erhverv	25.556.766	1.929.771	1.794.670	1.620.289	30.901.496
I alt erhverv	122.406.085	37.963.389	9.541.241	1.721.968	171.632.683
Private	193.924.051	17.257.134	272.480	2.965.558	214.419.223
<i>I alt udlån og garantier fordelt efter brancher</i>	317.076.150	55.220.523	9.813.721	4.687.526	386.797.920

2018

1.000 kr.

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditforringet ved første indregning	Total
Offentlige myndigheder	617	0	0	0	617
Erhverv:					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	44.522	20.341	3.728	0	68.591
Industri og råstofindvinding	5.975	1.236	0	0	7.211
Energiforsyning	319	0	0	0	319
Bygge og anlæg	5.166	3.182	0	0	8.347
Handel	7.298	9.837	4.005	0	21.140
Transport, hoteller og restauranter	1.726	301	1.004	0	3.031
Information og kommunikation	852	0	0	0	852
Finansiering og forsikring	1.496	196	0	0	1.693
Fast ejendom	3.041	2.269	0	0	5.310
Øvrige erhverv	18.196	2.128	362	0	20.686
I alt erhverv	88.592	39.490	9.098	0	137.181
Private	130.695	16.437	112	0	147.244
<i>I alt udlån og garantier fordelt efter brancher</i>	219.904	55.928	9.210	0	285.042

Note		2019	2018
		Hele kr.	1.000 kr.
12	<i>Obligationer til dagsværdi</i>		
	Realkreditobligationer	121.595.809	112.122
	Statsobligationer	2.721.357	2.745
	<i>I alt obligationer til dagsværdi</i>	124.317.166	114.867
	I øvrigt henvises til note 20 vedrørende pantsatte obligationer.		
13	<i>Aktier m.v.</i>		
	Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på Nasdaq OMX Copenhagen A/S	366.678	232
	Unoterede aktier optaget til dagsværdi	19.424.596	19.209
	Øvrige kapitalandele	2.500	3
	<i>Aktier m.v. i alt</i>	19.793.774	19.444
14	<i>Puljeaktiver</i>		
	Fordeling af puleordning på aktivtyper:		
	Danske Aktier	424.371	332
	Mixpulje Minimum	1.183.232	1.136
	Mixpulje Middel	5.094.064	4.359
	Globale Aktier	258.115	209
	Mixpulje Høj	15.503.241	11.021
	Mixpulje Lav	1.941.002	2.128
	Mixpulje Maksimum	6.559.715	192
	<i>Puljeaktiver i alt</i>	30.963.740	19.377
15	<i>Grunde og bygninger</i>		
	Investeringsejendomme:		
	Dagsværdi primo	695.000	695
	<i>Dagsværdi ultimo</i>	695.000	695
	<i>Domicilejendomme:</i>		
	Omvurderet værdi primo	1.936.563	1.985
	Tilgang i årets løb	434.248	0
	Nedskrivninger, som i løbet af året er indregnet i resultatopgørelsen	203.460	0
	Årets afskrivninger	48.000	48
	<i>Omvurderet værdi ultimo</i>	2.119.351	1.937
	Ved måling af domicilejendommenes værdi har der været involveret eksterne eksperter.		
	Der er ved målingen anvendt et forrentningskrav på 8,5 %.		
16	<i>Immaterielle aktiver</i>		
	Kunderrelationer		
	Kospris ved forudgående regnskabsårs afslutning	0	0
	Tilgang ved sammenlægning	526.000	0
	<i>Immaterielle aktiver i alt</i>	526.000	0

Note	2019 Hele kr.	2018 1.000 kr.
17 <i>Øvrige materielle anlægsaktiver</i>		
Kostpris primo	1.902.372	1.834
Tilgang i årets løb	471.979	595
Afgang i årets løb	263.903	527
<i>Kostpris ultimo</i>	2.110.448	1.902
Ned- og afskrivninger primo	1.195.952	1.259
Årets afskrivninger	320.620	268
Årets tilbageførsler af tidl.års afskrivninger på aktiver udgået af driften	263.903	331
Ned- og afskrivninger ultimo	1.252.669	1.196
<i>I alt øvrige materielle aktiver ultimo</i>	857.779	706
18 <i>Indlån og anden gæld</i>		
Anfordring	308.651.123	207.269
Med opsigelsesvarsel	62.541.361	50.864
Særlige indlånsformer *	27.574.334	18.522
<i>Indlån og anden gæld i alt</i>	398.766.818	276.655
Fordelt på restløbetid:		
Anfordring *	291.703.185	194.644
Til og med 3 måneder	18.815.399	1.594
Over 3 måneder og til og med 1 år	28.511.866	32.871
Over 1 år og til og med 5 år	24.546.978	24.520
Over 5 år	35.189.390	23.026
<i>I alt indlån</i>	398.766.818	276.655
* Når "Særlige indlån" er under udbetaling medregnes de i restløbetid under "Anfordring".		
19 <i>Efterstillede kapitalindskud</i>		
Supplerende kapital med udløb 9. januar 2025	500.000	0
<i>I alt efterstillede kapitalindskud</i>	500.000	0
Kapitalen forrentes fast med 6,75 %.		
Betalte renter (for perioden efter sammenlægnen)	925	0
20 <i>Eventualforpligtelser</i>		
<i>Garantier</i>		
Finansgarantier	36.832.951	33.095
Tabsgarantier for realkreditlån	20.929.876	20.314
Øvrige eventualforpligtelser	9.763.646	9.447
<i>I alt</i>	67.526.473	62.856
<i>Andre forpligtende aftaler:</i>		
Uudnyttede kredittilsagn	83.522.778	64.047
Faster Andelskasse kan opsigte kredittilsagnene uden varsel.		

Note		2019	2018
20	<i>Sikkerhedsstillelser</i>	Hele kr.	1.000 kr.
fortsat	Faster Andelskasse har som sikkerhed for clearing og trækingsret i Danske Andelskassers Bank A/S stillet obligationer til sikkerhed for en samlet kursværdi på	5.685.280	5.644
	Derudover er der stillet tilgodehavende i kreditinstitutter som sikkerhedsstillelse for clearing gennem Sparekassen Kronjylland for kr.	4.939.138	0
	samt stillet tilgodehavende i kreditinstitutter som sikkerhedsstillelse for Totakreditsamarbejde gennem Folkesparekassen for kr.	1.337.012	0

Kontraktlige forpligtelser

Faster Andelskasse er ved en eventuel udtrædelse af BEC (Bankernes EDB Central) forpligtet til at betale en udtrædelsesgodtgørelse.

Forpligtelsen er indbetalt og opført under andre aktiver.

I lighed med de øvrige danske pengeinstitutter hæfter Faster Andelskasse for tab hos Garantiformuen og Afviklingsformuen.

I forbindelse med driften af filialer har Faster Andelskasse indgået lejeaftaler, som Faster Andelskasse er forpligtet til at betale husleje efter.

I en opsigelsesperiode drejer det sig om i alt 121.530 kr.

Retsager m.v.:

Faster Andelskasse er som led i den almindelige drift fra tid til anden involveret i tvister m.v.

Faster Andelskasses risici på sådanne tvister vurderes løbende af Faster Andelskasses ledelse.

Hensættelser foretages ud fra en vurdering af risiko for tab.

21 *Nærtstående parter*

Direktion og bestyrelse

Størrelsen af lån, pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser stiftet for nedennævnte ledelsesmedlemmer:

	2019	2018	2019	2018		
	Rente %	Rente %	Lån m.v.	Sikkerhedsstillelse	Lån m.v.	Sikkerhedsstillelse
			Hele kr.	Hele kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Direktion	4,25 - 4,40	3,25 - 4,40	824.167	362.000	755	362
Bestyrelse	2,95 - 7,95	4,25 - 7,95	5.741.100	2.965.112	6.965	3.180

Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Der har i årets løb ikke været gennemført transaktioner med nærtstående parter, bortset fra lønninger og vederlag m.v. samt udlån og lignende. Udlån ydet til og garantier m.v. stillet for medlemmer af Faster Andelskasses direktion og bestyrelse sker på markedsbaserede vilkår.

Løn og vederlag til Faster Andelskasses direktion og bestyrelse fremgår af note 6.

Der er ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse på Faster Andelskasse.

22 *Markedsrisiko*

Valutakursrisiko:

Aktiver i fremmed valuta i alt

	2019	2018
	Hele kr.	1.000 kr.
Aktiver i fremmed valuta i alt	361.853	346
Valutakursindikator 1	361.853	346
Valutakursindikator 1 i % af kernekapital efter fradrag	0,7%	0,8%

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tab som følge af ændrede renter på de finansielle markeder

Ved en stigning i renten på 1%-point tabes der af kernekapitalen

Renterisiko i % af kernekapital efter fradrag

	1.895.651	1.851
	3,4%	4,1%

Risikoforhold

Faster Andelskasse er eksponeret overfor forskellige typer af risici.

Kreditrisiko – risikoen for tab som følge af at kunder og andre modparter helt eller delvist ikke overholder deres indgåede betalingsforpligtelser over for Faster Andelskasse

Markedsrisici – risikoen for at markedsværdien af Faster Andelskasses aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene

Likviditetsrisici – risikoen for at Faster Andelskasses betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under likviditetsberedskabet

Operationelle risici – risikoen for at der kan opstå økonomiske tab som følge af fejl i processer og systemer, at der kan ske menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser

Kreditrisici

Hovedvægten af kreditgivning sker til private og mindre erhvervsvirksomheder i Faster Andelskasses primære markedsområde. Vi tilbyder finansielle produkter til såvel bestående som potentielle kunder, og ønsker derved at bidrage til udviklingen i vort lokalområde.

Udlånsporteføljen er kendetegnet ved en vis risikospredning, om end vi har en mindre overvægt af sunde landbrugsrelaterede eksponeringer. Den fornuftige spredning af eksponeringerne skal sikre, at vi ikke kan trues af udviklingen i enkelte brancher eller eksponeringer.

Der tilstræbes en fornuftig fordeling af udlån og garantier mellem privatkunder og erhvervs kunder.

Den nuværende fordeling er 58,0 % til privatkunder og 42,0 % til erhvervs kunder, hvilket anses for en passende fordeling. Største branche indenfor udlån til erhverv er landbrug, som udgør 18,0 % af udlånsmassen. Finansiering af landbrug har været en kernekompetence i Faster Andelskasse i mange år. Som følge af sammenlægningen med Andelskassen Oikos er der sket en vis forskydning i branchefordelingen i forhold til 2018.

Bestyrelsen og revision gennemgår hvert år minimum to tredjedele af alle eksponeringer for at sikre, at der laves en tilfredsstillende kreditkvalitet.

Faster Andelskasse vurderer generelt, at kreditkvaliteten i Faster Andelskasses udlån er god. Kundernes betalingsevne er stabil og god, hvilket betyder forholdsvis lave kreditrisici. Privatkunder udgør som nævnt ovenfor i alt 58,0 % af Faster Andelskasses samlede udlån og garantier. Hovedparten af disse kunder findes i det lokale nærområde, selvom vi i disse år oplever en interesse fra andre dele af Danmark. Vi ønsker fortsat, at kunderne er kendetegnet ved god kreditbonitet. Desuden er det værd at bemærke, at Faster Andelskasses kunder ikke i 2019 eller tidligere år har væsentlige restancer, hverken på lån i Faster Andelskasse eller ved realkreditinstitutter. Det bekræfter kundernes "sundhedstilstand".

Faster Andelskasse har en kreditklassificering af alle udlånskunder for at kunne følge vandring mellem klassifikationerne ud fra Finanstilsynets bonitetsmodel. Alle kunder med låneengagement og/eller garantier har en adfærdsvurderet ratingkode. Faster Andelskasse følger vandringen mellem kundernes rating.

Beskrivelse af sikkerheder

Faster Andelskasse ønsker i videst muligt omfang at reducere risikoen i forbindelse med indgåede forretninger med kunderne. Det gøres ved at modtage sikkerheder i form af pant i fysiske aktiver, værdipapirer, kationer, garantier samt indeståender.

De primære sikkerheder modtaget fra privatkunder består af sikkerhed i fast ejendom (privatboliger), og fra erhvervs kunder er det pant i fast ejendom samt tilhørende jorder og sekundært pant i løsøre.

Der sker løbende overvågning af de modtagne sikkerheders værdi. I forbindelse med opgørelse af belåningsværdier foretages der altid et fradrag i værdien til afdækning af realisationsrisiko og omkostninger m.v., og der ses bort fra eventuel overskydende sikkerhed.

Faster Andelskasse er eksponeret mod branchen landbrug.

Værdiansættelserne foretages i overensstemmelse med Finanstilsynets aktuelle vejledninger.

Note

23 **Store eksponeringer**

fortsat

De 20 største kundeengagementer medregnes under Store eksponeringer. Et enkelt kundeengagement må maksimalt udgøre 25 % af FASTER Andelskasses kapitalgrundlag. FASTER Andelskasse har ingen eksponeringer, der udgør mere end 25 % af kapitalgrundlaget.

FASTER Andelskasses sum af store eksponeringer på 128,0 % er forholdsvis høj, da grænsen i Tilsynsdiamanten er på 175 %.

Som et mindre pengeinstitut kan summen af store eksponeringer til tider nærme sig grænsen. Bestyrelse og direktion har derfor fokus på ikke at have for mange store enkelt eksponeringer, da det hurtigt vil belaste nøgletallet, ellers vil FASTER Andelskasse om nødvendigt søge aflastningsmuligheder.

Markedsrisici

Det er FASTER Andelskasses politik, at markedsrisici holdes på et lavt niveau.

Mellemværende med andre kreditinstitutter begrænser sig til mindre udlåns- og indlånsforretninger. FASTER Andelskasse benytter sig ellers af Nationalbanken.

Derudover er obligationsbeholdningen fordelt med varieret løbetid på forskellige kreditinstitutter.

Valutarisikoen er ganske lille og består kun af kontantbeholdning samt en Svenske Krone- og EURO konto i forhold til udenlandske overførsler.

FASTER Andelskasse er medejer af en række sektorvirksomheder blandt andet DLR Kredit A/S, SparInvest Holding, Bankinvest, Letpension og PRAS. Disse ejerandele er forretningsmæssigt afhængige og anses ikke som værende en del af aktierisikoen. Herudover har FASTER Andelskasse kun en mindre portefølje af børsnoterede aktier.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at FASTER Andelskasse ikke kan honorere sine betalingsforpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Målsætningen er, at udlån finansieres af indlån og egenkapital.

Det tilstræbes, at FASTER Andelskasse, såfremt der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

Operationelle risici

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om de begivenheder, der vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med henblik på at minimere de operationelle risici vurderes forretningsgangene også løbende.

IT samarbejdspartner BEC (Bankernes EDB-Central) varetager det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici. FASTER Andelskasse modtager fra BEC løbende rapporter om sikkerheden.

Note

24 Sammenlægning

Faster Andelskasse blev den 20. december 2019 sammenlagt med Andelskassen Oikos, med Faster Andelskasse som den fortsættende andelskasse.

Fordeling af købsprisen for Andelskassen Oikos på nettoaktiver pr. 20. december 2019

20. december 2019

Hele kr.

Aktiver

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	26.098.174
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	33.971.197
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	65.661.055
Aktier m.v.	939.157
Øvrige materielle aktiver	3.801
Andre aktiver	146.599

Aktiver i alt 126.819.983

Passiver

Gæld

Indlån og anden gæld	114.727.340
Aktuel skatteforpligtelse	92.520
Andre passiver	2.422.542

Gæld i alt 117.242.402

Hensatte forpligtigelser:

Hensættelser til udskudt skat	55.348
Hensættelser til tab på garantier	1.433
Andre hensatte forpligtigelser	898

Hensatte forpligtigelser i alt 57.679

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud	500.000
------------------------------	---------

Efterstillede kapitalindskud i alt 500.000

Forpligtelser i alt 117.800.081

Overtagne nettoaktiver 9.019.902

Overtagne nettoaktiver	9.019.902
Kunderelationer	526.000
Udskudt skat på kunderelationer	-115.720

I alt 9.430.182

Bemærkninger

I de overtagne nettoaktiver indgik "Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris" med en dagsværdi på 65.661.055 kr.

Dagsværdien af "Udlån og andre tilgodehavender" blev baseret på en vurdering af markedsværdien af den overtagne udlånsporteføje, der blev opgjort som nutidsværdien af de pengestrømme, som Faster Andelskasse forventer at modtage.

De kontraktlige tilgodehavender udgjorde i alt 66.997.738 kr. pr. 20. december 2019, mens foretagne nedskrivninger i alt udgjorde 1.336.683 kr.

I forbindelse med sammenlægningen med Andelskassen Oikos blev der opgjort identificerbare immaterielle aktiver i form af kunderelationer, der blev indregnet i overtagelsesbalancen til dagsværdien.

Dagsværdien af kunderelationer er udtryk for værdien af den overtagne kundebase fra Andelskassen Oikos. Værdien af kunderelationer afskrives over en 5 årig periode i Faster Andelskasses resultatopgørelse.

Udover de overtagne nettoaktiver overtog Faster Andelskasse garantier for 821.856 kr.

5 års nøgletal:

	2019	2018	2017	2016	2015
Kapitalprocenter:					
Kapitalprocent	20,0%	21,5%	23,5%	24,1%	23,4%
<i>Kapitalgrundlag i procent af vægtet risikoeksponering i alt</i>					
Kernekapitalprocent	20,0%	21,5%	23,5%	24,1%	23,4%
<i>Kernekapital i procent af vægtet risikoeksponering i alt</i>					
Indtjening:					
Egenkapitalforrentning før skat	1,2%	3,9%	2,9%	2,9%	2,7%
<i>Resultat før skat i procent af gennemsnitlig egenkapital</i>					
Egenkapitalforrentning efter skat	1,2%	3,7%	2,5%	2,2%	3,2%
<i>Resultat efter skat i procent af gennemsnitlig egenkapital</i>					
Indtjening pr. omkostningskrone	kr 1,04	kr 1,15	kr 1,12	kr 1,12	kr 1,12
<i>Indtægter incl. kursreguleringer divideret med udgifter incl. nedskrivninger</i>					
Afkastningsgrad	0,1%	0,6%	0,4%	0,4%	0,6%
<i>Resultat divideret med aktiver i alt</i>					
Markedsrisiko:					
Renterisiko	3,4%	4,1%	1,6%	2,3%	1,3%
<i>Den del af kernekapitalen, der tabes ved en stigning i renten på 1%-point</i>					
Valutaposition	0,7%	0,8%	0,4%	0,3%	0,3%
<i>Uafdækkede valutapositioner i procent af kernekapitalen</i>					
Likviditetsrisiko:					
LCR nøgletal (Liquidity coverage ratio)	1687,3%	692,1%	570,9%	862,1%	639,5%
<i>Beholdning af likvide aktiver i procent af netto outflow over 30 dage</i>					
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån incl. puljer	54,2%	53,5%	59,4%	58,6%	63,9%
<i>Udlån + nedskrivninger i procent af indlån</i>					

5 års nøgletal:	2019	2018	2017	2016	2015
fortsat					
Kreditrisiko:					
Udlån i forhold til egenkapital	3,4	2,7	2,8	2,6	2,6
<i>Udlån ultimo året divideret med egenkapital ultimo året</i>					
Årets udlånsvækst *	48,0%	0,2%	7,3%	5,1%	14,6%
<i>Stigning i udlån fra primo til ultimo året</i>					
<i>* Stigningen skyldes primært sammenlægningen med Andelskassen Oikos</i>					
Summen af store eksponeringer	128,0%	126,2%	n/a	n/a	n/a
<i>Summen af store eksponeringer i procent af kapitalgrundlag.</i>					
<i>De 20 største eksponeringer større end 3 mio. kr. medregnes</i>					
Summen af store eksponeringer	n/a	n/a	120,5%	88,2%	86,7%
<i>Summen af store eksponeringer i procent af kapitalgrundlag.</i>					
<i>Eksponeringer medregnes, når de udgør mindst 10 % af kapitalgrundlag</i>					
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,7%	2,4%	2,3%	2,1%	1,9%
<i>Nedskrivning på udlån og hensættelse på garantier i procent af udlån + nedskrivninger + garantier + hensættelser</i>					
Årets nedskrivningsprocent	0,3%	0,1%	0,4%	0,2%	-0,2%
<i>Årets nedskrivninger i procent af udlån + nedskrivninger + garantier + hensættelser</i>					
Hovedtal i 1.000 kr.					
Udlån, garantier og nedskrivninger	300.605	220.154	216.083	196.474	181.328
Vægtede poster i alt	278.002	208.376	188.298	184.586	185.799
Kernekapital efter fradrag	55.660	44.888	44.232	44.561	43.450
Kapitalgrundlag	55.660	44.888	44.232	44.561	43.450
Egenkapital	66.038	56.659	55.062	53.712	52.175

Medarbejdere

Faster Andelskasse, Astrup

Daglig ledelse

Jan Kirkensgaard
Direktør

Souschef

Laila Frandsen
Kunderådgiver

Privat- og erhvervsrådgivning

Birgitte Petersen
Kunderådgiver

Henrik Henriksen
Kunderådgiver

Privatrådgivning

Tina Bjerregaard
Kunderådgiver

Finanselev

Rasmus Vestergaard
Finanselev

Ekspedition

Bente Videbæk
Bankassistent

Yvonne Lystbæk
Bankassistent

Helle Skovdal
Kontorassistent

Administration, IT m.v.

Hanna Christensen
Kontorassistent

Mona Nielsen
Kontorassistent

Kevin Ehmsen
Cand. merc. (jur)

Back office

Lene Vind Gregersen
Bankassistent

Andelskassen Oikos, København

Allan Andersen
Filialdirektør/kunderådgiver

Githa Kurdahl
Projektansvarlig/kunderådgiver

Mona Poulsen
Filiabestyrer/kunderådgiver

Andelskassen Oikos, Århus

Repræsentantskab

Valgkreds Vest, Faster

Valgt den 28. marts 2017

Revisor Svend Vestergaard, Astrup
IT-konsulent Finn Bilberg, Astrup
Revisorassistent Geertruida Janet Luitjens,
Ejstrup
Selvstændig Erling Gaasdal, Videbæk
Landmand Anna-mette Jacobsen, Borris
Jordbrugsteknolog Morten Højbo Jansen,
Sunds *

Valgt den 21. marts 2018

Tømrermester Karl Ejler Andersen, Skjern *
Selvstændig Bent Kjær, Faster
Manager Jan Vestergaard, Sædding
Økonomi- og IT-chef Merete Bilberg, Astrup *
Gårdejer Jørgen S. Madsen, Astrup
Gårdejer Jakob Bonde, Sdr. Felding

Valgt den 26. marts 2019

Faglærer Poul Fomsgård Jensen, Astrup *
Selvstændig Henrik Engell Petersen, Ejstrup *
Salgsdirektør Steen Dammark Nielsen, Hanning *
Udviklingstekniker Peder Solsø Thomsen, Astrup
Bogholder Lise Bank Bonde, Borris
Privat dagplejer Laila Korsholm Kjær, Astrup

* Medlem af bestyrelsen

Andre ledelseshverv

Valgkreds Vest, Faster

Øvrige bestyrelses- og direktionposter:

- Karl Ejler Andersen
- Stensbo Huse ApS
 - Stensbo Ejendomme ApS
 - Karl Ejler Andersen Holding ApS
 - Stenkjær Ejendomme ApS

- Henrik Engell Petersen
- Naturværkstedet
 - First Class Mink Consulting IVS

- Jan Kirkensgaard
- De Mindre Pengeinstitutters
Dataformidling A.m.b.A. (DMPD)

Revision:

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Platanvej 4, 7400 Herning

Repræsentantskab

Valgkreds Øst, Oikos

Indtrådt ved sammenlægningen den 20. december 2019

Rådgiver Jørgen Thomsen, Roskilde
Formand Ivor Palmer Jørgensen,
København Ø
Direktør Kim Valbum, Slagelse *
Fuldmægtig Mathilde Heegaard Bausager,
København S
Professor Toke Reichstein, Hellerup
Projektkonsulent Kristine Kaaber Pors,
København NV

Andre ledelseshverv

Valgkreds Øst, Oikos

Øvrige bestyrelses- og direktionposter:

- Kim Valbum
- Formand og sekretariatsleder –
Kølebranchens Miljøordning, KMO

Faster Andelskasse

Højevej 18, Astrup
6900 Skjern

Telefon: 9648 7000
www.faster.dk
info@faster.dk

Åbningstider:

mandag, tirsdag, onsdag
og fredag kl. 9.30 – 16.00
torsdag kl. 9.30 – 17.00
eller efter forudgående aftale

Afdeling i Lem:

Bredgade 73
6940 Lem St.
Telefon: 9648 7000
info@faster.dk

Åbningstider:

Efter forudgående aftale

Faster Andelskasse blev stiftet 28.
maj 1919. 1. kontordag var den 15. juli
1919.

Torsdag den 19. januar 2017 var
første åbningsdag i Lem.

Andelskassen Oikos

Nørregade 6, 1. sal
1165 København K

Telefon: 3336 2332
www.oikos.dk
oikos@faster.dk

Åbningstider:

mandag, tirsdag, onsdag
og fredag kl. 10.00 – 14.00
torsdag kl. 10.00 – 17.00
eller efter forudgående aftale

Afdeling i Århus:

Haslegårdsvej 8-10, D40
8210 Århus V
Telefon: 8668 2333
aarhus@oikos.dk

Åbningstider:

Efter forudgående aftale

Andelskassen Oikos blev stiftet i
1994, hvor man overtog Andelskassen
i Bjerringbro.

Vi er et selvstændigt pengeinstitut undergivet Lov om finansiel virksomhed og
dermed under tilsyn af Finanstilsynet.

CVR-nummer: 2176 9916